

STUDENTEN WEEKBLAD

14^e Jaargang.

No. 6.

REDACTEUREN:

C. TELLEGEN, NOTODININGRAT, A. DE JONGH, W. F. A. RÖELL, G. B. V. D. WERFHORST, J. H. V. ROSSEM, J. W. DE MAREES VAN SWINDEREN, H. S. V. LENNEP.
MEDEWERKSTER UIT DE DAMESSTUDENTEN: MEJ. G. C. KRAYENHOFF V. D. LEUR.
DOOR DE C. C. VOOR STUDIEBELANGEN BENOEMDE VERTEGENWOORDIGER: A. J. STARING.

Donderdag

9 Nov. '11.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is /3,50, bij vooruitbetaling /3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 40 cents per regel.

J. W. W. W. W.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres:
VLAMINGSTRAAT 34.

Inhoud.

- Studiebelangen.
Centrale Commissie.
- Uit de Delftsche wereld.
Hoe laat is het? door J. B.
- Wetenschap en wijsheid.
Geloof, door J. Ingerman.
- Gedachten en gedichten.
Stemmingsbeeld, door Mof.
Herfststemming, door K.
- Delftsch Studenten-Corps.
Carricaturen van verre en nabij, IV, door Jor-Hahn.
Almanak 1912.
Weekverslag.
Aanvulling ledenlijst Candidaat-leden.
- Delftsche Studenten-Bond.
Rede, uitgesproken door den heer L. J. de Ven, bij gelegenheid van den 14en Diës van den D. S. B.
- Studentenpers.
Studeerende vrouwen.
- Politiek.
Vooroordeelen, door A. B.
- Vereenigingsleven.
Ethiek en Godsdienst, door J. H. Schijfsma.
- Boekbespreking.
De Architect.
Eduard van Gelre, door A. d. J.
- Technische Hoogeschool.
- Ingekomen boeken.
- Berichten en mededeelingen.
- Lijst van Vergaderingen.
- Agenda.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.

PUBLICATIE.

Naar aanleiding van het vertrek van professor Lamminga werden op verzoek van vele Civiele studenten door de C. C. pogingen aangewend om Z. H. G. voor de T. H. te behouden. De Commissie richtte een verzoek in dien geest tot de Afdeeling en tot Curatoren. Ook prof. Lamminga zelf werd aangezocht om te blijven. De C. C. vernam echter, dat zowel de Afdeeling als Curatoren reeds alle pogingen hadden aangewend in dien zin. Toen werd een request tot den Minister zelf gericht, op welk request Zijne Excellentie niet heeft geantwoord.

Namens de Centrale Commissie,
de Secretaris,
L. S. P. SCHEFFER.

—o—

IRRIGATIE.

In antwoord op het stuk van den heer τ „Een plezierige kringloop”, in het vorig S. W. opgenomen, deelt de C. C. mede:

dat zij op verzoek van vele Civiele studenten pogingen heeft aangewend om prof. Lamminga te behouden, zooals uit de publicatie blijkt;

dat zij heeft vernomen, dat men reeds zoekt naar een plaatsvervanger;
en dat zij, met het oog op het langdurig uitblijven daarvan, de noodigē stappen zal doen, ten einde te informeren hoe de zaken gevorderd zijn, het resultaat waarvan zij in een volgend nummer hoopt te kunnen publiceren.

Namens de Centrale Commissie,
de Secretaris,
L. S. P. SCHEFFER.

Uit de Delftsche wereld.

Hoe laat is het?

Daar ik niet goed weet tot wie mij te wenden, heb ik mijn klacht aan dit blad gezonden, hopende dat zij dan ook dengene onder de oogen zal komen, die verbetering in de toestand kan brengen.

Het betreft n.l. de klokken in de T. H.

De klokken in het Nieuwe gebouw zijn nog steeds sukkelend, maar eerstdaags zal het zoover zijn, dat ze geregeld kunnen gaan. Welke tijd zullen ze dan aanwijzen? Die van de Nieuwe of van de Oude Kerk? Die van de Verwersdijk zaal R, of zaal L, M. of N.? Die van het hoofdgebouw of van het Natuurkunde gebouw? Die van de perrons- of van de wachtkamer stationsklok. (De buitenklok is gelukkig onzichtbaar, anders was er waarschijnlijk nog een mogelijkheid meer)? Of misschien die van de klokken in het Geodesie gebouw?

Ik hoop voor alle studeerenden aan de T. H., benevens voor alle professoren, die natuurlijk steeds op telaar komers kunnen rekenen, hoewel dit kwaad wel niet geheel een gevolg van de slechte tijdsaanwijzing zal zijn, dat er nog eens een algemeene tijd zal komen, desnoods een algemeene T. H. tijd naast de stationsklok, Oude en Nieuwe kerk.

J. B.

Wetenschap en Wijsheid.

Geloof.

Op hetgeen de heer M. S. M. Trooster naar aanleiding van mijn artikel in No. 4 opmerkt, wil ik het volgende antwoorden.

Ik stel hierbij voorop, dat ik niet over geloof wensch te debatteeren, hetgeen uitteraard vruchteloos is, maar slechts nader toelichten, wat ik al gezegd heb. Ook wensch ik niet in te gaan op zinnen als: „zich geroepen voelt, zijn wijsheid te verkondigen”, „de eigenaardige wetenschappelijke methode”.

De heer T. begint dan met het met mij eens te zijn omtrent de levensopvatting van de groote massa en ik ben het met hem eens, waar hij zegt, dat het „gelukkig is, dat er nog van die kerkelijk heerszuchtigen zijn”. In zooverre n.l., dat ik toegeef, dat de groote massa leiding noodig heeft. Maar wat ik van de leiders zou wenschen is, dat ze de menschen zouden helpen aan hetgeen noodig is om zich boven de massa te verheffen in wetenschappelijke en moreele ontwikkeling en zeker niet die ontwikkeling tegen zouden gaan. Maar dat is het wat hun heerszucht hun

ontraadt; over huns gelijken hebben ze geen macht en dus moet de domme massa dom en massa blijven.

Wat de heer T. „elementaire kennis omtrent de katholieke godsdienst” noemt, zou ik *officieele* gegevens willen noemen. Deze „bron” leert mij niets, dan de officieel gebruikelijke woorden. Ik schreef reeds: „de Christenen noemen zich monotheïsten”.

Er staat dan ook in de Katechismus of Christelijke Leer: „Er is maar één God”.

Wat er verder omtrent de Drieëenheid staat geschreven, is niet erg geschikt een niet-katholiek de „juiste opvatting” te leeren. Er staat ten slotte:

„Dat de drie goddelijke Personen maar één God zijn, kunnen wij niet begrijpen: het is een geheim van ons H. Geloof.”

Uit de geheele vijfde les lees ik, dat er drie Goden zijn volgens de R. K. Kerk, die één God *genoemd* moeten worden om monotheïst te zijn.

Ook wat ik verder omtrent de *begrippen*: Duivel, Goden en Halfgoden, Engelen en Heiligen heb gezegd wordt mijns inziens zelfs door dit officieele werkje niet tegengesproken. Dat blijven mijn „bedroevende resultaten”. Ook voor dit boekje geldt: Die ooren heeft om te hooren, die hoore. Maar de groote massa heeft geen ooren om te hooren.

Omtrent de Grieksche en Romeinsche wijsgeeren is de heer T. het weer treffelijk met mij eens. In de vier citaten wordt (voor zoover men het door de vele drukfouten ontcijferen kan) n.l. gesproken van God (Fatum, Geest), niet van Hera, Jupiter, Juno, Neptunus of een andere Grieksche of Romeinsche Godheid. Misschien zal het de heer T. na herlezing duidelijk zijn in welk verband ik van symbolen sprak. Zoo is Neptunus een symbool van de zee, Pallas Athene van de wijsheid, Aeolus van de wind.

Honderden hebben Haeckel aangevallen, zeer heftig o. a. Chwolson, die ik aanhaalde uit diezelfde aanval. Schmutzer is mij niet bekend. Heeft de heer T. alles gelezen, wat over de Christelijke leer is geschreven?

Ik vind de raad van den heer T. aan mij „het causaliteitsprobleem eens nader te bestudeeren” minstens genomen „eigenaardig”.

De bedenkingen tegen de wet op het behoud van massa zijn — naar ik meen door Boltzmann — reeds weer afdoende weerlegd.

J. INGERMAN.

Gedachten en Gedichten.

Stemmingsbeeld.

Tikke, Tikke, Tikke, Tikke

Meer niet. Alleen zit ik te studeeren te vossen. Maar het wil niet, speciaal vanavond niet. Alles is ook zoo vreemd, zoo erg onbekend. Joule-Kelvin effect; logarithmisch decrement! Kan het raarder? Groot waart Gij, doorvorschers der natuur, heel groot ja dat waart ge. Klein ben ik, klein is mijn verstand. Onwillekeurig loer ik naar boven alsof ze daar stonden de Regnaults, de Mayers, de Thomsons. Maar ze zijn er niet en ik zie slechts 't verschoten plafond van mijn ploeterrij. Suf laat ik mijn blik weer op mijn dictaat-cahier vallen, en plotseling is het mij of al die c_p 's en c_v 's en δT 's verder en verder weggaan. Lang zijn ze nog zichtbaar, heel heel ver verwijderd, aan 't eind van een lange donkere gang. Mijn gedachten onttrekken zich nu aan die hyroglyphen zoo ver af, zij dwalen over 't morgencollege naar 't lab, naar de damestechnologen, naar de meisjes en hierop blijft mijn denken rusten. De meisjes! Mooi zijn ze, heel mooi. Zoo alleen voor 't gevoel, zoo geschikt om aan te denken zonder meer. Ja je gedachten er op laten rusten, op 't begrip meisje, dat is heerlijk. Maar de rede moet in dezen tijd domineeren en mijn helder gevoelsvisioen wordt troebel en kwestie na kwestie verrijst om het beeld Emanapatie, kiesrecht, studie, karakter, huwelijk, rechten, vrijheid, ja wat niet al. Het meisje wordt voor mij een onderwerp van maatschappelijk debat; ik zie kranten en tijdschriften vol van gedachtenwisselingen, kolommen druks uitpluizend, doorvorschend, ontledend de roeping der vrouw. Steeds wordt alles verward steeds onbegrijpelijker, steeds voel ik mij verder komen van mijn gevoelsvisioen, en tenslotte zie ik het heel heel in de verte omgeven door mufte reuk van lijvige boekdeelen; gehuld in een atmosfeer van vergader-

zalen en debatlokalen; ik begrijp er niets, absoluut niets meer van en terug ben ik weer bij mijn adiabatische toestandsverandering waar

$$\left(\frac{\partial v}{\partial T}\right)_n = \left(\frac{\partial v}{\partial T}\right)_p + \left(\frac{\partial v}{\partial p}\right)_T \left(\frac{\partial p}{\partial T}\right)_n$$

Mof.

Herfststemming.

Lang, ontzaglijk lang stond hij er reeds.

Meer dan honderd jaar geleden, hij was toen nog jong en krachtig, konden de oudsten onder de menschen zich niet meer herinneren, dat hij er geplant was.

Ook de oude toren stond toen reeds naast hem, een weinig voorover gebogen, als om het jonge leven te beschermen tegen de najaarsvlagen. En deze zag hoe de jonge boom zijn armen naar hem uitstreckte, en langzaam toenam in schoonheid en kracht; zij hadden elkander lief gekregen, die twee stille peinzers, die daar beide onbeweeglijk stonden, en de menschheid gade sloegen, geslachten na geslachten.

Ja, zeer lang stond hij er reeds.

Hij herinnerde zich nog, hoe eenmaal het volk den ouden Kerktoren binnendrong, de grafzerken verwoestte en de gebeeldhouwde wapens vermorzelde, en hoe de menschen om hem heen dansten en sprongen, zingende van vrijheid, gelijkheid en broederschap.

En hij hoorde dan ook steeds aan de vreemdelingen vertellen dat de toren zeer oud was, en dat de boomen ervóór óók oud waren. Zij vonden dit „zeer interessant”, maar weinig beseften zij den diepen zin ervan. Luttel dachten zij hoe hij in die jaren een schat van wijsheid had verzameld, hoe hij vreugde en smart, liefde en haat elkander had zien opvolgen, maar hij zou het den menschen niet vertellen; zij zouden hem toch niet begrijpen.

Hij kende allen, en allen kenden hem, want wie in Delft kwam, moest hem voorbij.

En velen zag hij er komen, vol illusies, zonder ernst, en velen zag hij gaan, met gebogen hoofden, en zonder illusies. Hij zag er die juichten en zongen, de vreugde op het gelaat, met geweld verdrijvend drukkende zorg en knagende wroeging, anderen weer zag hij met norschen blik, maar met vreugde in 't hart.

Nu begon hij oud te worden. Zijn bladerkroon werd dunner, zijn stam werd hol, en in een kleine opening maakte een kerkkauw zijn nest, zich weinig storend aan de sissende lokomotief, die telkens voor zijne woning stopte.

Wanneer de najaarsvlagen door zijne takken gierden, kreunde hij zacht, en boog zich meer naar den toren, alsof hij van dien ouden makker hulp verwachtte.

Zoo stond hij daar, grootsch in zijn ouderdom, tot eindelijk een hevige orkaan hem neerrukte.

Slechts een akelige leege plek bleef over aan den voet van den ouden toren.

Wanneer zal ook hij er niet meer zijn.

K.

Delftsch Studenten-Corps.

Caricaturen van verre en nabij. IV.

Kent gij den wijzen man met 't energiek gelaat,
Die zelfbewust langs onze Delftsche grachten gaat?

Zijn vonk'lend oog ontschieten aad'laarsblikken,
'Lijk felle bliksems, die het volk verschrikken;

Hij is een filosoof, noemt zich zelfs Antichrist,
Maakt versjes op de zee, schoon hij bezieling mist;

Zijn stem is als d'orkaan, die buldert langs het strand,
Zijn eerzucht toomeloos, zijn houding arrogant;

Wie, die 't insigne zag, hem om den hals gesnoerd,
Werd door dien aanblik niet tot tranen toe geroerd?

Wie durft nog zeggen, dat die man „maar heel gewoon” is?
Hij is een Jupiter, een Hermes, een Adonis! —

JOR-HAHN.

Almanak 1912.

De Commissie tot Redactie van den Almanak maakt bekend, dat de inzendingstermijn nogmaals verlengd is tot Zaterdag 18 November e.k., aangezien er groot gebrek is aan Mengelwerk, Teekeningen en Varia, en verzoekt ieder met den meesten nadruk om medewerking.

Besturen van Corpsverenigingen die de Jaarverslagen nog niet hebben ingeleverd, worden verzocht dit alsnog vóór Zaterdag 25 November te doen. Verslagen, die na dien datum inkomen zullen niet meer worden opgenomen.

De Redactie deelt mede dat teekeningen voor:

Tusschenschutblad Kalender,
" D. S. C.,
" Mengelwerk,
Vrije Studie,
Tennisclub,
Schaakclub
en Kalenderplaatjes

totaal ontbreken, terwijl teekeningen voor:

Vignet, Igov,
Odin, Hockeyclub,
Debating, Sportvereniging,
Laga, Techn. Leesgezelschap,
Caroussel, IJclub,
Fotografenveren.,

zeer gewenscht zijn.

De Redactie maakt verder bekend, dat de naamlijsten op de gewone plaatsen ter teekening liggen.

Ten slotte worden repetitoren verzocht hun naam en adres vóór Zaterdag 18 November e.k. op te geven.

Naamlijst der Candidaat-leden van het
Delftsch Studentencorps.

AANVULLING:

140. B. B. de Regt, c., Scheepmakershaven 60, R'dam.
141. H. Bloemgarten, m., Nieuwe laan 22.
142. H. A. J. Hietink, t., Voorstraat 9b.

Weekverslag.

Naar men ons uit Parijs meldt zijn de oorlogscorrespondenten nog steeds in deze stad. Zij zitten te peinzen over de boom van Balthasar Gerards in herfststemming. Mogelijk zijn zij het er niet over eens of het al dan niet een bedekte toespeling is op een mogelijke aanslag op den koning van Italië.

Zij weten ook niet of het aanbeveling verdient om Z. M. te waarschuwen tegen dezen aanslag.

De S. W.-redactie kan hen mededeelen dat het geen aanslag is, en dat een waarschuwing niet noodig is.

Wel is een waarschuwing noodig aan de 1ste jaars, en wel om eens een beetje meer op de kroeg te komen.

Het is treurig zoo weinig als deze menschen, of beter gezegd halve menschen, op de kroeg komen. Ze denken zeker beter nooit dan laat.

Geruchten doen de ronde van 1ste jaars die tot diep in den nacht werkten. Als het nu al noodig is om de weinig vergaarde wijsheid op zulk een manier er in te stampen was het beter geweest uit Delft weg te blijven. Zulke menschen worden toch nooit ingenieur. Alleen als er geld te verdienen is komen ze op de kroeg.

Vrijdagavond was het stampvol met 1ste jaars, die mee wilden whisten. De kroeg schijnt voor jelui slechts de plaats te zijn om te whisten of te biljarten.

Gezellig bijeen zitten kunnen jelui niet meer. Na een dolle clubfuij op een kamer op de kroeg, het feest een reuzenknaleffect geven is iets vreemds voor jelui. Molesteeën is een woord dat jelui een reeks klanken zonder beteekenis is.

Het is ook zoo koud en regenachtig tegenwoordig en ze kunnen niet meer tegen een beetje nattigheid en een zacht windje.

Vele Oudere dan eerstejaars kunnen dit ook op zich toepassen!

Een sprookje nu dat ook verteld wordt, of het waar is? In Centraal, in Phoenix biljarten, inschrijving op biljard-concours, goed geoefende wil geld verdienen, kroeg is niet geschikt om er geld heen te brengen.

Want een of tweemaal-apotheose blauw oog, nauwe aanraking met den grond. Of het waar is? er zijn zooveel sprookjes!

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

DINEEREN.

Onverwachts kwam er heden een kamer vrij, zoodat er gelegenheid is voor 8 à 10 personen om goed te dineeren.

Adres OUDE DELFT 90.

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

Het van ouds bekende adres is: _____

S. LOGCHER,

: CHOORSTRAAT 46, :

die betaalt den hoogsten prijs voor
net gedragen Heerenkleeding.

Een sedert jaren in een der hoofdsteden van ons land gevestigd Bouwkundig Bureau met eerste klas relatiën zoekt

JONG VENNOOT,

van goede familie, BOUWK. INGENIEUR of ARCHITECT, om tegen nader overeen te komen inbreng en conditiën gezamenlijk en afzonderlijk te arbeiden.

Brieven onder No. 3443, Bureau van dit Blad.

Voorhanden in den

TECHNISCHEN BOEKHANDEL
EN DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.

BINNENWATERSLOOT.

DE REGELS VAN HET VOETBALSPEL

— 4e DRUK, —

bewerkt door de Commissie belast met de herziening der regels van het spel.

Uitgegeven door den Nederlandschen Voetbalbond.

Prijs 25 cent.

Handel in Haarden.

Amerikaansche-, Iersche-, Schildpad- en
Reuklooze Petroleumkachels.

Luxe- en gewone Tegelpaten. Vulemmers 70 en 80 ct.

Alle soorten Gaslampen en Verlichtingsartikelen.

Lage prijzen à contant. Gratis plaatsen.

A. B. VAN GENDEREN,
ZUIDERSTRAAT 94.

Voor het

Omlijsten van Corpsdiploma's

met rood linnen rand,
beveelt zich aan de
Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33-35, Delft.

D. C. M. JANSEN,
Oude Langendijk 9.

ARAC-, RUM- en
CITROENPUNCH.
PRIMA KWALITEITEN.

LIKEUREN
van Wijnand Fockink en Lucas Bols.

Één Woordenboek

VOLDOENDE

voor de drie moderne talen.

Bijna 1200 pagina's f 1.25.

QUANJERS VIERTALIG Woordenboek bevat niet alleen
Hollandsch-Fransch, Fransch-Hollandsch,
Hollandsch-Duitsch, maar ook Duitsch-Hollandsch,
Hollandsch-Engelsch, Engelsch-Hollandsch.

Bijna 1200 pagina's f 1,25.

HET EERSTE
VIERTALIG WOORDENBOEK
OM EN OM.

Voorhanden in den Technischen Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr., te Delft.

REPETEEREN.

Arbeidswetgeving.

Waterstaatsrecht en Overig Staatsrecht.

MR. C. L. TORLEY DUWEL, Nieuwe Plantage 81.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

Voor het wasschen en strijken van Boorden,
Manchetten, Overhemden enz., enz., is het adres

A. F. BOSMAN,

STOOMVERVERIJ EN CHEMISCHE WASSCHERIJ
OUDE DELFT over de Binnenwatersloot.

Agent van de nieuwe AMERIKAANSCH-EN
STRIJK-INRICHTING, Velp en Arnhem.

Prachtig onschadelijk werk, zeer lage prijzen
en in één week gereed.

Nieuw verschenen Werken

voorradij in den

Technischen Boekhandel en Drukkerij

J. WALTMAN Jr.,

BINNENWATERSLOOT:

Reinaert de Vos, uit het Middel-Nederlandsch herschreven
door Stijn Streuvels, opgeluisterd met teekeningen door
Gustaaf van de Woestijne. Prijs f 0,90.

The Scottish Students Song Book. Prijs f 2,45.

Illustriertes Jahrbuch der Erfindungen und technischen
Fortschritte, Elfter Jahrgang. Prijs f 1,—.

Op het Dievenpad. Verhalen uit het leven van een Amster-
damschen rechercheur, naverteld door Jan Feith,
(geïllustreerd). Prijs f 0,90.

Vereeniging Oost en West. Staats en particuliere betrek-
kingen in onze overzeesche bezittingen. No. 4. De
Ingenieur in Nederlandsch Indië. Prijs f 0,40.

Keizer Napoleon als Mensch, door Arthur Lévy, met een
voorrede van François Coppée. Prijs f 1,25.

Luise von Toscana, Mein Lebensweg. Prijs f 1,95.

FIRMA E. DE GROOT,
hoek VOLDERSGRACHT 33,
geeft de HOOGSTE prijzen voor ge-
dragen kleederen. Sedert 1870 bekend
onder den naam van VOGELEI.

PIANO'S en ORGELS in huur van af f 4.—
per maand met inbegrip van stemmen bij
F. J. RAAR, NIEUWSTRAAT 6.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 9 NOVEMBER 1911. No. 6.

Delftsche Studenten-Bond.

REDE, uitgesproken door den President van den Delftschen Studentenbond, den heer L. J. DE VEN, bij gelegenheid van de viering van den 14^{en} Diës van den D. S. B., op Vrijdag 3 November 1911.

Mijne Heeren, bestuursleden van ondervereenigingen, en leden van den D. S. B.

Heden zijt gij samengekomen om in vreugde te herdenken den dag van oprichting onzer vereeniging, en om te demonstreeren door uw oprechte vroolijkheid de groote beteekenis, die wij gewoon zijn aan dezen dag te hechten.

Een feest zullen we vieren van ongebonden studenten-vreugde, een feest dat gedurende het heele jaar zal naklinken als één groote jubeltoon, een feest dat zijn wijding krijgt door het gevoel van dankbaarheid en warmte, waarmee een jaardag steeds herdacht wordt en dat ernstige zin paart aan jonge vroolijkheid.

Grooter zal thans de vreugde zijn, waar wederom onze jubeltonen zullen weerklinken tusschen de oude muren die zoo lang getuige waren van het lief en het leed van den Bond.

Immers mochten wij bij het aanvaarden van onze bestuurstaak de hoop uitspreken, weldra een localiteit te vinden waardig den naam bondsociëteit te voeren, spoediger dan wij dachten is die hoop verwezenlijkt, korter, dan wij bij het heengaan konden bevroeden, heeft de scheiding geduurd.

Reeds zijn deze zalen getuigen geweest van de vreugde van het wederzien; reeds hebben de opgewekte tonen van het Iô Vivat van den hernieuwden geest doen blijken.

Thans moge dit feest tevens de uiting zijn van blijdschap over onzen wederkeer binnen de oude muren.

Wat bracht ons het afgelopen jaar?

Deze vraag past ons, waar wij gereed staan een nieuw jaar vol illusie in te gaan.

Roepen wij de gebeurtenissen in het 14e bondsjaar nog eens in onze herinnering terug, dan treft ons in de eerste plaats de goede toon, die ondanks 't vele dat wij moesten ontberen, zelfs in de periode der grootste decadence, steeds bleef heerschen.

In deze periode bleek eerst recht wat de ouderen voor hun vereeniging voelden, en hoe zij met tact de nieuwe leden moed wisten in te spreken en hoop op verbetering in de toekomst wisten te geven.

Hoe groot ook de nadeelen waren, aan eene dergelijke kleine behuizing verbonden, één ding is zeker, de gezelligheid, het gevoel van één geheel te vormen kwam er des te meer tot zijn recht.

Hierdoor was 't, dat wij niet zonder eenigen weemoed, bij het ingaan van de vacantie, afscheid namen van het gezellige zaaltje, dat ons zooveel momenten van intiem clubleven had bezorgd.

Verre werd echter die weemoed overtroffen door de gedachte, dat van dit afscheid de terugkeer naar de oude kroeg de oorzaak werd.

Zoo zijn wij dan in 't begin van dezen cursus weer samengekomen op de bovenzalen der Sociëteit Eensgezindheid, beziel met het voornemen, om nevens de voordeelen, die een ruimere inrichting met zich brengt, de toon van gezellige intimiteit, die wij hadden leeren waardeeren, ook hier ingang te doen vinden.

De opmerkzame toeschouwer zal kunnen constateeren, dat inderdaad de opgedane ervaringen een goed element in het bondsleven hebben binnengebracht.

Ik ben overtuigd, dat 't jaar, dat achter ons ligt van grooter invloed is geweest op de ontwikkeling van den Bond, dan oppervlakkig schijnt, en dat het te beschouwen is als een overgangperiode; een louterend tijdperk van afzijn uit de oude woning.

Niet alle ondervereenigingen kunnen op een jaar van voorspoed terugzien.

De schietvereeniging „Soranus” toch, hoewel zich verheugend in een vrij groot ledental, moest ondervinden, dat de meesten al genoeg hebben aan de hun door 't vaderland opgelegde militieplicht, ofwel van oordeel zijn hun middag beter dan aan schieten te kunnen besteden.

„Logika” daarentegen gaf in een reeks interessante drukbezochte debatingavonden blijk haar doel goed te blijven beseffen.

Liet „Logika” haar derde lustrum onopgemerkt voorbijgaan, niet aldus de gymnastiek- en schermvereeniging „Achilles”, die in 't midden van een cursus van opgewekte oefeningsavonden dit feest met luister herdacht.

„Euphonia” eindelijk, dat elk jaar omstreeks den Diës een periode van bloei pleegt te beleven, zal ook ditmaal eenige nummers van het programma op zich nemen.

Mijne heeren, in korte trekken heb ik u de ontwikkeling van den Bond trachten aan te geven; thans wend ik mij meer in 't bijzonder tot u, nieuwe leden van den D. S. B.

Voor u is aan dezen dag een plechtigheid verbonden, die naar ik hoop de waarde van het geheel voor u verhoogt en waaraan voor ernstige naturen de bekoring van het bijzondere niet ontbreekt.

Op het oogenblik, dat wij uw tijdelijk lidmaatschap in een blijvend omzetten houdt gij op te leven onder de enkele bepalingen, welke verplichtingen uitsluitend u betreffen en die daarmede officieel een onderscheid tusschen leden en nieuwe leden maakten. Met de beëindiging van de periode van verplichte kennismaking, vervalt de scheiding, die tusschen u en uw oudere collega's bestond. Gij zult trouwens de scheidingsmuur, die het beginsel dier verplichtingen tusschen u en de ouderen heeft gebouwd, nooit als een hatelijk beletsel van vriendschap hebben gevoeld. Daar, waar het nimmer het streven onzer vereeniging is geweest zich geheel door die scheidingsmuur te doen omgeven, als een wal van moeilijkheden, die het binnenkomen ernstig zou bezwaren, maar elke klemmende bepaling slechts werd opgenomen uit een oogpunt van zelfbehoud, kan de verplichte kennismaking niet hare uitwerking missen van het vereenigingsleven voor de jongeren nuttiger te maken, en tevens tot heil van den Bond te strekken door verhooging van het eenheidsgevoel, wat hij toch zoo zeer noodig heeft, wil hij niet ontaarden in een bijeenraapsel van allerlei categoriën van uiteenlopende opvattingen.

Het misplaatste egoïsme, dat zekere vereenigingsvoordeelen slechts wil behouden voor bepaalde groepen met uitsluiting van anderen, die door omstandigheden niet van de voordeelen kunnen profiteren, hoe gaarne zij wilden, moet ons vreemd blijven.

Met een waarschuwing tegen dit vereenigingsegoïsme, voor die groepen welke daartoe aanleg hebben wil ik er toe overgaan u, uwe positie als student voor te houden.

Over de beteekenis die de studententijd voor het verdere leven heeft en over eene gedragslijn, die gij in dien tijd zult volgen wil ik een enkel woord tot u spreken.

Groot is de overgang die ge bij het binnentreden in het studentenleven doormaakt, velen uwer pas van de schoolbanken gekomen, zullen op vele punten een grooten dunk van eigen voortreffelijkheid hebben. Maar wie niet doof is voor opmerkingen uit zijne omgeving, zal spoedig ontwaren dat er in vele opzichten nog aan eigen verbetering valt te werken.

Wanneer wij ouderen terugzien op de achter ons liggende studie jaren, dan wordt 't ons duidelijk, dat het ons allen in zekere mate evenzoo is gegaan.

Het feit, dat wij ons zoo moeilijk terug kunnen denken in het eerste gevoel van trots zich student te kunnen noemen, is een bewijs, hoezeer het leven zich aan ons heeft doen gelden.

Trouwens hoe kan het anders? Elke gebeurtenis werkt er toe mee, bepaalde eigenschappen meer naar voren te brengen, en waar het studentenleven in het begin een opeenstapeling van geheel nieuwe emoties is, spreekt 't vanzelf, dat in dien tijd de karakterontwikkeling in gunstige of ongunstige richting sneller voortgaat.

Gedurende de nu achter u liggende periode hebben wij ouderen getracht die ontwikkeling in de goede richting te bevorderen. In omgang en gesprekken zult gij ingezien hebben hoe verkeerd het is oordeelvellingen uit te spreken die meestentijds bij onderzoek van alle documentatie ontbloot blijken te zijn en hoe men zich zelt licht een mate van opmerkingsgave en menschenkennis toeschrijft, welke bij onderzoek dikwerf tot een minimum gereduceerd wordt.

Het zal u niet ontgaan zijn, dat naast de meeningen, die gij uit het ouderlijk huis hebt meegebracht, dikwijls anderen gehuldigd worden die wanneer gij ze onbevungen beoordeelt, evengoed, soms beter dan de uwe kunnen zijn, en is 't niet met een gevoel van voldoening dat gij een nieuw gezichtspunt, dat zich aan u had geopenbaard, aanvaardt, en dat ge u van een, als onomstootelijk beschouwd dogma wist vrij te maken?

Jonge menschen zijn in den regel positief in hun uitlatingen.

„Dit is de norm voor zedelijkheid, deze voor fatsoen, die voor conventie: voor alles is een vaste maatstaf”.

Als dan een vrager komt en vraagt: waarom deze maatstaf en geen andere? waarom deze grens hier en niet hooger op?, dan wijzen de denkende en niet denkende geesten zich uit.

De laatsten toch ontwijken de vraag worden ongeduldig en wrevelig en schuwen zulk een gesprek. De denkenden raken eerst in verwarring, maar daarna ontwaakt de lust om 't zich weder helder te maken.

Zij zullen het hooger onderwijs naar waarde kunnen schatten; en het daardoor intensief kunnen benutten.

Zoo zij dan uw streven gericht op ontwikkeling van den geest, op verruiming van den blik op vrijheid van gedachten en uiting.

Echter wacht u ervoor die vrijheid van uiting te misbruiken. Bedenkt, dat gij als student ook reeds een positie in de maatschappij inneemt, een positie die gij hebt te handhaven, en voor welke eerbiediging van anderen gij uitermate hebt zorg te dragen.

Als jong intellectueel moeten uw genoegens en gedragingen daarmede in overeenstemming zijn; dat wil zeggen: frisch, en vooral ridderlijk en eerlijk.

Tegenover zijn collega's gedrage men zich voor alles kameraadschappelijk. Hoezeer men bij het bieden van hulp voorzichtig moet zijn, en moet weten met wien men te doen heeft; een weigering van hulp uit concurrentiegeest of afgunst is één van die dingen, die de student in den grond van zijn hart moet verachten.

Als leden eener vereeniging rust op u den plicht uwe krachten en uw beschikbaren tijd haar dienstbaar te maken.

Tegen aanvallen zult ge haar moeten verdedigen waarvoor kennis van haar wezen en organisatie noodzakelijk is.

Bedenkt wel, thans heeft alles nog de bekoring van het nieuwe voor u, doch die verdwijnt voor gij een half jaar verder zijt, thans is het vereenigingsleven in vollen gang, langzamerhand zal dit door studieredenen afnemen, thans bemoeien zich de leden nog met opzet met de eerstejaars, later zijn deze geheel op zich zelve aangewezen en hebben zich een kring van bekenden te vormen, welke hun nader zijn dan de overigen.

Door dit alles komt er zoo licht een tijd van twijfel, welke bij gebrek aan kennis van het wezen van den Bond in teleurstelling kan overslaan.

Men vergeet dan plotseling dat de bond hen inleidde in dit leven, dat men veel vreugde en gezelligheid heeft gehad, dat men zijn vrienden daar heeft leeren kennen.

Dan zal men wel doen aan dezen tijd terug te denken, trachten dankbaar te zijn en te bedenken, dat iets slechts dan beteekenis voor ons heeft, als wij die zelf eraan hechten.

Wanneer er dus feeststemming is, zorgt dat gij ze verhoogt, ontbreekt ze, breng ze er zelf; als er moeilijkheden zijn, helpt ze overkomen. Als gij u aldus inspant en een werkzaam aandeel neemt aan het leven hier, en u niet laat verleiden — als uw verwachtingen niet in alle opzichten worden verwezenlijkt — de schuld aan alles te geven, behalve aan u zelve, die die verwachtingen schiepte; dan geloof ik niet dat er onder u zullen zijn, die ooit spijt zullen hebben van den eersten stap die u hier in ons midden bracht.

Tot hiertoe heb ik u gezegd wat de Bond van u verwacht, doch ik zal u niet zeggen, wat gij van den Bond kunt verwachten, daar dit van u zelve afhangt, maar ik zal u zeggen wat hij voor ons beteekent.

Laat ik om u dat duidelijk te maken, een aloude vergelijking gebruiken, die zich als van zelf weer aan ons opdringt.

Wanneer ge een huis bewoont, waarin ge het milieu hebt leeren liefhebben, en daardoor ook het gebouw zelve, dan is 't niet meer na te gaan, welke onderdeelen 't zijn, welke details, die zoo tot u spreken.

Toen ge indertijd in een vreemde stad aankomende een woning zocht was het wellicht de bouw die u aantrok, of wel zijne plaats in de omgeving. Zoo trokken toen ge voor eenige maanden het studentenleven binnentradt wellicht de gezelligheid u in den Bond aan, of wel de plaats dien hij in de Delftsche maatschappij inneemt: toen gij het

huis gingt bewonen, voelde ge het, als de plaats waar ge rust kondt vinden, die aan u behoorde en waar niemand u kon verjagen, zoo vonden wij hier de plaats, die ons beschermde tegen al het nieuwe, het onbekende en daardoor onvriendelijke van den nieuwen toestand — gij vindt van uit uw beschuttende woning gelegenheid om van daar uit het nog onbekende omliggende terrein te doorkruisen en te verkennen, ten einde niet lang meer als een vreemde in de stad rond te dolen; en als gij vermoeid waart, was daar de gelegenheid tot uitrusten in eigen woning, in intiem milieu.

Zoo hebben ook wij onzen weg gevonden in de studentenmaatschappij en uitgerust in onze gemeenschappelijke woning.

Wij hebben die woning weer eenigszins zien vervallen en verweeren zonder aanvankelijk in staat te zijn deze verweering geheel tegen te gaan, doch hierop volgde een tijd van voorspoed, wij hebben de vervallen deelen gerestaureerd en het geheel vernieuwd en zijn thans nog bezig het te verfraaien. Daardoor is ons langzamerhand dat huis, waarmede wij lief en leed deelden dierbaar geworden, en het is alles zoo ons eigen geworden, dat wij het slechts met weemoed zullen kunnen verlaten om in een grootere stad een grooter huis te gaan bewonen.

Zoo zal 't ons ook met weemoed vervullen wanneer wij bij beëindiging der studie en dus bij het intreden in het leven van de groote maatschappij, met eene veelal zware verantwoordelijke taak, afscheid moeten nemen van onzen studententijd, die dank zij den Delftschen Studentenbond, welke ons tot woning diende, in onze herinnering zal voortleven als de prettigste van ons leven.

Mijne Heeren, zooals 't ons is gegaan zal 't ook u kunnen gaan, de Bond zal u kunnen geven de afleiding die ge nodig hebt, de vreugde in zijn feesten, die gij mee zult vieren. Hij zal u brengen in de volheid van het studentenleven, doch dit is zeker, gij zelf moet meewerken; uw huis verfraaien, en de gebreken ervan verbeteren, dan zal de Bond voor u zijn, wat gij ervan verwacht hebt.

Mijne Heeren nieuwe leden; bij dezen bevestig ik u als leden van den Delftschen Studentenbond.

L. J. DE V.

Studenten-Pers.

Overgenomen uit *Propria Cures* (Amsterdam) van 4 Nov. 1911.

Studeerende Vrouwen.

Aan mijne vrouwelijke Collega's.

Durft leven!

Dat is in de allereerste plaats: weest *vrouw*. Komen ze in uw gemoedsleven: die droomen over Liefde, over Geluk, — werpt ze dan niet van u, omdat ze u, misschien, zullen storen, zullen afleiden in uw studies.... Veeleer: aanvaardt ze dankbaar, die stemmingen van verlangen, draagt ze, — bewust — doorleeft ze. Het is een stuk zieleleven, dat ge voor u afsluit wanneer ge die stemmen tracht te dooven, — het is een stuk van uw innigst zijn dat ge met voeten treden zoudt! Durft het met u om te dragen, durft uw verlangens uit te strekken naar datgene, wat deel uitmaakt van een volledig menschenleven: want eerst als we echtgenooten en moeder zijn, zullen we volledig *vrouw* zijn.

Maar, de studie?!

Ik heb het wel eens hooren beweren, en ik geloof zelfs, dat we heel wat mannelijke collega's hebben, die het denken, er misschien van *overtuigd* zijn: dat de studie ons *vrouw-zijn* schaadt. En weet ge, wat ik ook geloof? Dat er heel wat meisjes-studenten zijn, die als ze dat in ernst hooren zeggen, niet nalaten kunnen, even te glimlachen. Zou dat het *vrouw-zijn* kunnen schaden: dat zich rustig kunnen wijden aan eigen ontwikkeling, naar geest en gemoed? Ja, — als onze *studie* examenstudie is, als het is: een jachten van het eene examen naar het andere — als we het middel tot doel maken. — Maar zulke meisjes studeeren niet. Dat *zijn* geen „studeerende vrouwen”, en, zoo ze er al zijn, (en ze zijn er!) dan is dat niet de schuld van de studie, maar van het meisje in kwestie.

Neen! Het zich kunnen geven aan een studie, die ons de gelegenheid geeft ons denklevens te kunnen uitleven in al zijn vormen, het om ons heen kunnen zien in de maatschappij, waarin we zulk een vrije, onafhankelijke plaats innemen, — nogmaals, ik vraag het u met klem: zou dat ons *vrouw-zijn* kunnen schaden?

En wanneer wij straks onze academische studiën volbracht hebben, en de man, die we verwachten, dat ons leven tot een mooi, heel leven zal maken, gekomen is, — zouden wij dan minder in staat zijn onze plaats als echtgenoot, als *moeder*, te vervullen? Zullen we niet veeleer door de ruime blik op het leven, die het student-zijn ons gegeven heeft, ons Geluk heerlijker, en breeder-uit kunnen leven?

En als het niet zijn mag... Als de omstandigheden zich niet zóó voor ons gewend hebben, dat we ons vrouw-zijn *kunnen* leven, geheel en al... Dan nóg, zullen dan niet *juist* de studenten-jaren, die achter ons liggen, ons in staat stellen, ons meer te wijden aan de menscheit, aan het bevorderen van Levensgeluk in de menschenwereld? Zullen wij niet in het ambt, dat we zullen bekleeden, en waaraan we ons leven zullen geven, gelukkiger *maken* en gelukkiger *zijn*, dan wanneer we, thuis gebleven, onze meisjes-jaren hadden doorgebracht, in (misschien) oppervlakkige verder-ontwikkeling, in partijen en gezelschappen — om daarna, ziende dat ons niet dat gegeven was, waarop wij gehoopt hadden, (misschien) in onvoldaanheid ons leven verder te leven, zonder de bevrediging, die wij zoeken, te vinden?

Neen, en nogmaals neen!

Het is een zegen, ook voor de vrouw, zich aan de studie te *kunnen* en te *mogen* wijden. Maar dan ook vol-uit, als vrouw, het leven geleefd!

STUDENTE.

Politiek.

Vooroordeelen.

Motto:

Ik kan niet hebben, dat wij, die werken voor maatschappelijke veranderingen, door H. B. Scholieren,

en vooral door studenten aangezien worden voor een soort woeste idioten.

(Vrij naar Ds. BAKELS.)

Een poos geleden had ik bij het collegelopen toevallig „Het Erfurter Program” bij mij, dat ik aan een kennis, van wien ik het even had geleend, wilde teruggeven. Een van de lui, die achter mij zat, las den titel, hij maakte er zijn buurlieden opmerkzaam op en de uitroep: „Een socialist” was het begin van een reeks spottende en hatelijke opmerkingen en de oorzaak van groote pret. Dit kleine voorval kenschetst den geest hier in Delft; men vindt ons gewoonweg halve gekken, en waarom? Uitsluitend, omdat de meesten hier *zoo goed als niets* van het socialisme weten.

Zij hebben zoo'n vaag idee van menschen met slappe hoeden en losse dassen, die altijd woedend zijn, hard schreeuwen, en desnoods de heele boel in de lucht willen laten vliegen.

Toch is er herhaaldelijk op gewezen, dat wij, ingenieurs, staande, en al te dikwijls beklemd, tusschen patroon en arbeider, later zoo direct en onvermijdelijk met het socialisme in aanraking zullen komen.

Vanwaar dan die onwetendheid? Men heeft toch belang genoeg bij het bezit van positieve kennis op dit punt. Ook bestaat hier in Delft voldoende gelegenheid, zich met het socialisme op de hoogte te stellen, het vóór en tegen ervan te hooren bepleiten. De Soc. Dem. Studenten-Club, waarvan ieder student buitengewoon lid kan zijn, stelt zich ten doel sociale kwesties te bespreken, dat de gewone leden, die de kleine minderheid vormen, socialist zijn, doet toch weinig ter zake; het is alleen oorzaak, dat men hier vóór het socialisme hoort spreken. Op het college staathuiskunde van Prof. Van Blom wordt het socialisme ook behandeld en zeker zal men daar bezwaren genoeg ertegen te hooren krijgen. Het is mij opgevallen, hoe bedroevend weinig dit college bezocht wordt, hoewel ik het natuurlijk nit propagandistisch oogpunt moet toejuichen, want de meesten, die het loopen, zullen wel voor het socialisme verloren zijn, omdat zij de argumenten van Z. H. G. nooit hooren weerleggen.

Ik herhaal het, m. i. is de weinige belangstelling te wijten aan totale onwetendheid. Bij de meeste studenten wordt van huis uit zoo'n afkeer van alles, wat socialist is of heet, opgewekt, dat zij, voor ze iets van de kwestie weten, reeds fel anti-socialist zijn en dus bij het vormen van hun wereld-beschouwing en dus ook hun politieke richting, deze laatste à priori uitgesloten blijft.

Dit mis- of onverstand wil ik hier bestrijden, wetend dat dit blad hen zal bereiken.

Het socialisme, tenminste dat door de S. D. A. P. gepropageerd wordt, stelt zich ten doel een omwerking — een zeer geleidelijke — van den maatschappelijken toestand.

Geen barricade-revolutie of omwenteling of iets dergelijks; daartoe weten wij veel te goed, om eens de woorden van Prof Valckenier Kips te gebruiken, hoe ontzettend ingewikkeld het staatsorganisme is. Dit neemt echter niet weg, dat men elk der onderdeelen van het organisme op zich zelf kan beschouwen, daarna lettend op hun onderling verband, zich een tamelijk goed denkbeeld kan vormen van het heele organisme.

De hoofdoorzaak nu van de tegenwoordige maatschappelijke ellende van een groot deel, verreweg het grootste, der menschen, die onder de Westersche beschaving leven, is de *moderne productie*, die voortbrengt om winst voor de eigenaars der productiemiddelen. Zij schept twee klassen, die der bezitters en die der loonarbeiders, welke scherp tegengestelde belangen hebben, de eerste om de loonen zoo laag, de tweede om ze zoo hoog mogelijk te brengen. De socialisten nu willen deze productiewijze vervangen zien, door eene, die voortbrengt met het oog op het benodigde voor het gebruik. De winst voor één klasse en daarmee de klasse-tegenstelling verdwijnt; de *staat* wordt eigenaar van de productie-middelen.

Hier is dat cardinale punt, waarop we van alle kanten besprongen worden. Men zegt ons: „Veronderstel eens, dat we in die toekomststaat zitten”, en somt er dan allerlei ellendigheden van op. Maar die veronderstelling kunnen we niet maken, want de ontwikkeling gaat zoo geleidelijk, dat als we een eind op weg zijn, en we zien dan reeds, dat de resultaten niet in overeenstemming zijn met onze theorie, welnu dan komt 'er vanzelf zoo'n oppositie, dat de socialistische beweging van richting verandert. Wij weten zeer goed, dat zich bij de ontwikkeling groote praktische moeilijkheden zullen voordoen, grooter en anders dan de beste anti-socialistische verziener voorspellen kan, maar wij zullen die moeilijkheden overwinnen en daardoor ons standpunt hechter maken.

Ook andere partijen zijn voor maatschappelijke veranderingen. De vrijzinnig-democraten b.v. wenschen vermindering van de tegenstelling tusschen arbeid en kapitaal door een krachtige sociale wetgeving.

Hier komt het typische verschil met de socialisten te voorschijn; de z.g. burgerlijke partijen van rechts en links laten hun verbeteringen berusten op het *rechtvaardigheidsgevoel*, dat natuurlijk voor ieder individu verschillend is, zoodat een groot deel den tegenwoordigen toestand zoo al niet ideaal, dan toch zeer rechtvaardig en billijk vindt, zelfs zijn er die toestanden van voor de Fransche revolutie terug zouden wenschen. De socialistische veranderingen berusten echter op economische wetten, welke juistheid door de geschiedenis is bewezen.

Deze economie wordt gesteund door een dialektische filosofie, die — van de onjuistheden der Hegelsche dialectiek bevrijd — een volkomen geheel vormt met de bovengeschetste opvatting en zodoende een kijk geeft op de menscheit, waarin men een leidraad heeft door het leven.

Deze zijn, natuurlijk zeer in het kort, eenige grepen uit het socialisme, die ik, van bijkomende omstandigheden ter vereenvoudiging bevrijd, hier heb uiteengezet. Gij, die hierdoor misschien uw weetgierigheid geprikkeld voelt, stelt u van het socialisme op de hoogte en ten minste, ontvang ons niet met spotgelach, maar laat ons onze overtuiging, die wetenschappelijken grond heeft. Dat wij het recht hebben die overtuiging te verkondigen, heeft zelfs na een zwaren strijd, de hooggeachte Tweede Kamer erkend.

A. B.

Vereenigingsleven.

Ethiek en Godsdienst.

Een machtige reeks vraagstukken worden in deze beide woorden samengevat, vraagstukken die ons zoo oud schijnen als 't menschengeslacht; vraagstukken van algemeene-, van wereld-beteekenis, en voor elk levend, voelend, denkend mensch van grondige persoonlijke beteekenis. We hebben er veel over gesproken op onze kamers, ach! wat een woorden worden er nog dagelijks over gezegd onder ouderen en jongeren; daar in Delft, als hier in den Haag, als overal elders.

Uit zulk druk bemoeien is in Delft, de Studentenver-

eeniging voor Ethische- en Godsdienstige vraagstukken ontstaan. Men wilde hooren spreken door menschen die meer gelegenheid hebben gehad diep op de dingen in te gaan, men wilde hooren en 't gehoorde overdenken om tot eigen oordeelen te komen. Maar men wilde ook zijn eigen kameraden aan 't woord doen komen, en in debat met hen van gedachten wisselen. 't Vorige jaar werden twee voordrachten gehouden door studenten-leden, op vier avonden traden sprekers van buiten op, reeds geschoold in de ervaringen der „Kille Maatschappij“.

De vraag wordt van zelf gesteld: van welke dezer beide werkwijzen in de Ethische hebben we 't meeste nut voor onze ontwikkeling, of is 't misschien wenschelijk een zeker aantal nieuwe gebruiken in te voeren?

Vóór beide soorten van sprekers is wat te zeggen, en tégen beide evenzoo. Vóór de spreker uit de K. M. pleit zijn meerdere ervaring, tégen hem pleit, dat hij zich buiten ons studentengebied beweegt en we hem, behalve in 't steeds gebrèkkige debat, niet met onze vragen aanboord kunnen komen. Bij den student-spreker verhouden zich, deze voor- en nadeelen juist omgekeerd: tegen hem is zijn gebrèk aan ervaring, vóór hem de mogelijkheid, dat men elkaar in persoonlijk onderhoud nà de vergadering in den geest kan benaderen, d.w.z. samen tot begripen kan komen.

't Is vaak gezegd, en 't blijft waar: door debatten op eerste gezicht wordt men niet makkelijk wijzer. Vaak krijgt men bij kalm nadenken een heel andere kijk op de dingen als bij de korte duur van de voordracht ontstond — en in 't debat zegeviert niet hij, die meer „gelijk“ heeft, maar hij die 't handigste zijn geschut weet in batterij te brengen. 't Nut van sprekers van buitenaf is alleen dit: dat ze ons soms een frisch idee komen brengen, dat ze ons de ooren doen spitsen: „à, dat kon wel is waar wezen, daar moet ik nog is kalm op bezinnen“. Ze stemmen tot nadenken achteraf, ze wekken ons op, en dat is heel wat.

Maar 't eigenlijk vruchtdragende komt pas bij nadere studie, bij nader overdenken, bij nadere gedachtenwrijving met collega's. Vooràl door 't laatste, daarbij komen zoo telkens verrassende nieuwe opvattingen over 't onderwerp te voorschijn, twee weten meer dan één, drie nóg meer, deze reeks sluit misschien ongeveer bij de vijf. Dat geeft zoo groote veelzijdigheid en 't voedt op tot *appreciatie* van de denkbeelden in anderen, iets waarvan 't gemis bij 't gros van de menschen maakt, dat er zoo weinig lieden op de wereld zijn, in staat tot een eigenlijk-gesprek.

Maar over m'n onderwerp.

't Ideaal voor de Ethische- en andere vereenigingen zou logisch zijn: sprekers van buiten, die tegelijk, in gezellig verkeer met de leden, tot gedachtenwrijving aanleiding gaven. Dit principe zal slechts zelden te verwerkelijken zijn.

Blijft over: dat de leden zelf trachten de onderlinge vrijving te verhoogen, zoodoende zoo veel mogelijk 't gebrek aan de technisch-ontwikkelde leidsman vergoedende.

Dat de Ethische ernaar streve, 't contact tusschen haar leden onderling steeds te verbeteren! Daarbij kan ze 't oog gevestigd houden op haar Leidsche Zustervereeniging, die haar gedurende drie jaar op dit pad is voërgewandeld en nog steeds hiernaar blijft streven, getuige haar propaganda-geschriftje van deze maand.

Maar hiervoor is 'n zekere orde en regelmaat gewenscht. Men kan niet, al wilde men nóg zoo graag, 't hechte contact hebben tusschen alle leden, waartoe wèlbeschouwd bij een vereeniging als de Ethische alle Delftsche studenten zouden moeten behooren. Maar men kan zich elk jaar verdeelen in groepjes van vier of vijf man, elk jaar weer àndere groepjes natuurlijk, die elk een bepaald onderwerp, boek of geschrift behandelen, en die niet elke avond hoeven te vergaderen — men krijgt van zulke dingen oók genoeg en er is in Delft zoo veel te doen, — maar bijvoorbeeld eens in de veertien dagen of drie weken, naar dat uitkomt. Wellicht dat uit dit „sectie-onderzoek“ nu en dan een lezing voor een volledige clubvergadering voortkomt, waar dan 't debat veel interessanter op kan worden; in elk geval kan men, zooals in Leiden gebruikelijk is, aan 't eind der groepsamenkomsten van een seizoen gezamenlijk een verslagje opstellen over 't behandelde. Hiervan zullen in de eerste plaats de samenstellers voordeel hebben, want 't is goèd en nuttig zijn gedachten op papier te fixeeren, in de tweede plaats wordt wellicht de gemeenschap erdoor gebaat, deze laatste door middel van de levende spreektrumpet S.-W.

Ik besluit: 't ligt op den weg van de Ethische om niet alleen „lezing“ te organiseeren, maar vooràl om bespreking van vraagstukken tusschen studenten onderling in de hand te werken. Dit is te bereiken o.a. met doelmatig-ingerichte, kameraadschappelijk werkende groepen.

Den Haag, 30 October 1911.

J. SCHIJFMA.

Boekbespreking.

DE ARCHITECT.

Hedendaagsche en oude kunst, onder Redactie van het Genootschap „Architectura et Amicitia“ te Amsterdam.

We ontvingen de 4e aflevering der 19e jaargang van het plaatwerk „de Architect“, dat tot doel heeft de goede voortbrengselen op het gebied van de bouwkunst en kunstnijverheid aan 't publiek bekend te maken. Deze aflevering bevat een schets voor de bebouwing van het terrein tegenover het koninklijk paleis te Amsterdam, een detail van den hoofdgevel van een ontwerp vredespaleis, beide van W. Kromhout Czn., interieurs van een woonhuis te Dordrecht, van de hand van H. A. Reus, en een ontwerp van een magazijn met bovenwoning voor een kunsthandelaar van D. Meintema, welk ontwerp ons doet denken aan het gebouw aan den hoek van het Rembrandtplein te Amsterdam.

Wat de uitvoering betreft, er kan niet anders van gezegd worden, dan dat er veel zorg aan is besteed; de platen zijn alle duidelijk, hetgeen wellicht voor een gedeelte te danken is aan de goede qualiteit van het papier. Wat nu de stof aangaat, kan beter keus gedaan worden.

Het is een gunstig teeken, dat een dergelijk prachtwerk hier te lande zich in een betrekkelijk lang bestaan mag verheugen, een bewijs, dat er een tamelijk groot aantal menschen zijn, wie het geluk is toebedeeld te kunnen genieten van de heerlijke aanblik van een schoon gebouw, voortgesproten uit edele gedachte.

Maar dit zij niet genoeg. Wij bevelen ieder belangstellende aan zich op dit werk te abonneeren, want het is het wel waard, bovendien zal door het grootere aantal abonné's de Redactie in staat gesteld worden, dit werk belangrijk uit te breiden, en de stof zoo subliem mogelijk te kiezen.

N. D. R.

EDUARD VAN GELRE.

Treurspel in vijf bedrijven door: ADRIAAN VAN OORDT.

Uitgave: C. A. J. VAN DISHOECK, Bussum 1911.

Adriaan van Oordt is als een geheel opzichzelfstaand dichter opgekomen, hij heeft zich kalm rustig arbeidend, een plaatsje in de schaar van onze letterkundigen veroverd, gevend z'n kunst die door menigeen slechts voorbijgezien werd als een uiting van een uit de vele jongschrijvende. Hij is te weinig opgemerkt als de alleenstaande kunstenaar die zich een genre schiep, dat buiten het andere geschrijf uitging; iets geheel apart „het in het leven terugroepen van onze eigen lang vergeten historie uit de middelewen.“ Wel bracht Alberdingk Thijm „de Karolingische verhalen“ in eigen proza over en ook lezen we in van Schendels „Schoone jacht“ van oude sloten en ridders uit ruw mannelijke tijden van sprookjesachtig bijgeloof, maar geen als Adriaan van Oordt die ons een stuk leven uit die tijden geeft.

Van Oordt heeft, opgaand in oude historiën van graven en baroenen, z'n personen die hem lief werden in hun heroiek middeleewen milieu nieuw leven gegeven. En zo komt hij tot een stuk historie dat weggestorven ver van ons 20ste-ewers verwijderd ons weer boeien moet, omdat het de dichter zelf in zo hoge mate geboeid heeft en omdat A. v. O. als werkelijk kunstenaar niet faalde in z'n diepgevoelde uiting.

Werkelijk v. O. had z'n oude graven hertogen baroenen en ridders lief. 't Was hem een overgrote charme zich in hun doening te verdiepen, stil dromend in romantiese stemming voor zich ziend een rijk leven vol middeleewse eenvoud, vol strijd, partijzucht, forse mannelijkheid, ruwheid, maar ook vol edelmoedigheid en ridderlike liefde tot het vrouwelijk wezen.

En z'n kunst behoudt die charme voor een ieder, die z'n gedachte wel eens laat gaan naar oude tijden waaruit nog namen bijgebleven zijn uit de schooltijd, toen hoe onbeholpen ook van graven ridders en hertogen werd gesproken. Een geheimzinnige bekoring was het, die zich deed gevoelen, en die bekoring voelt men wéer, wanneer men van Oordts treurspelen leest.

(Zie verder Derde Blad.)

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 9 NOVEMBER 1911. No. 6.

„Eduard van Gelre” is evenals „Floris V” geschreven in niet-rijmend ritme. Fors mannelik, waar de handeling dat eist, rijk vloeiend waar hartstochtelijke ontboezemingen geuit worden.

„En dat zijn vers niet altijd melodies glijdt, dat „het wel eens stroef doet in stijgerende stugheid, en „meer den een-inzicht-begeerenden geest, dan het „gevoel voor schoonheid bevredigt, — men zou, zich „op een zeer hoog standpunt plaatsende, bijna kunnen „volhouden, dat de schrijver dit gedaan heeft, in over- „eenstemming met het eigenlijk karakter van den tijd, „waarin hij ons voert.

Zo spreekt Kloos van v. O's „Floris V”.¹⁾ En wat let ons dat standpunt intenenen waar de schrijver in z'n veel later geschreven werk dikwels diezelfde stroefheid behoudt.

't Zou me tevens niet moeilijk vallen door aanhaling de bekoorlike schoonheid van zijn kunst aan de lezer te tonen, maar 't zou overbodig werk zijn, waar een ieder reeds z'n werken als waarachtige kunst weet.

En wanneer men „Eduard van Gelre” als laatste werk van de nog niet lang overleden dichter leest, zal men zich in dat weten gesterkt voelen. Tans is het bij bovengenoemde uitgever in prettige druk verschenen.

8—11—'11.

A. D. J.

¹⁾ Nieuwere Literatuurgeschiedenis, Deel IV, bldz. 154.

Technische Hoogeschool.

AFDEELING DER SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE EN MIJNBOWWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeling Scheikundige Technologie en Mijnbouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij die wenschen deel te nemen aan het ingenieurs-examen voor Scheikundig of Mijningenieur, dat zal worden afgenomen in Januari 1912, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeling, Professor P. D. C. Kley, vóór den eersten December 1911.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr. te Delft.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken d.d. 31 October 1911 No. 8547¹ Afd. H. M. O. is met ingang van 1 November 1911 aan Ph. van der Breggen, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de waterbouwkunde aan de T. H.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 31 October 1911 No. 8547² Afd. H. M. O. is voor het tijdvak van 1 November 1911 tot en met 31 Augustus 1912 benoemd tot assistent voor de waterbouwkunde [aan de T. H. E. Borst, civiel-ingenieur te Lienden.

Ingekomen boeken.

DE NATUURKUNDE IN DE GEHEIME LEER, door W. Ringsland. Uitgave van L. V. Theosophische Uitg. Mij.

EDWARD VAN GELRE, door Adriaan van Oordt. Uitgave van Van Dishoeck, Bussum.

TWEEDE ZIONISTISCHE STUDENTEN JAARBOEKJE. Uitgave Zionistenbond, Den Haag.

GUIDO GEZELLE, zijn leven en zijn werken. 2e druk. Uitgave van L. J. Veen, Amsterdam.

J. REYNEKE VAN STUWE, Naar het levend model; De Kinderen van Huize Ter Aar.

Uitgave van L. J. Veen, Amsterdam.

Berichten en Mededeelingen.

HANDLEIDINGEN-VEREENIGING.

Het Bestuur vestigt er de aandacht op, dat de geruchten als zouden de handleidingen Waterstaatsrecht en Arbeidswetgeving zijn uitverkocht, ten eenenmale onjuist zijn.

Tevens verzoekt het den leden, die zulks nog hebben nagelaten, hun contributie vlg. de overgangsbepalingen in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr., Binnenwatersloot, te willen voldoen.

—o—

DELFTSCHE STUDENTEN SCHAAKCLUB.

Interacademiale Wedstrijd.

De D. S. S. heeft haar eersten wedstrijd verloren. Laat dit niet een ontmoediging zijn! Dat de spelers inzien, dat er geducht gespeeld moet worden blijkt daaruit, dat negen van de tien spelers zich voor den winterwedstrijd hebben opgegeven. Deze schijnt zeer interessant te worden. In de lagere klassen is nog te weinig deelname; degenen die nog van plan zijn deel te nemen, worden verzocht zoo spoedig mogelijk te teekenen, daar de lijst Maandag 13 November gesloten wordt.

De uitslag van den wedstrijd Morphy—D. S. S. te Delft luidt:

Wit.	Zwart.
Adriani 1	Van Aalst 0
Fockens 1	Cool 0
Mulder 0	Willink 1
Pastor 1/2	Overduyn 1/2
Pauens 1	De Brauw 0
Hins 0	Jagerinck 1
Cath 0	Mijnlieff 1
Groenenwegen 1	Hendriksz 0
v. d. Hooft 1	Berd. v. Berlekom 0
Morphy 5 1/2	D. S. S. 3 1/2

Donderdag a. s. 16 Nov. moet de D. S. S. naar Utrecht, hoogstwaarschijnlijk zal dit de zwaarste wedstrijd zijn!

M.

—o—

SNJEUNTOJOUNSELSKIP „FRISIA”.

Snjeun, de 18e fen Slachtmoanne dikiten oppe Societeit Phoenix om 5 ure krékt in swiet súpke helje by de foarsitter oan hús.

De Foarsitter,
JÂN WIEBREN DE VRIES.

Lijst van Vergaderingen.

Studentenveren. ter behandeling van ethische en godsdienstige vraagstukken.

Dinsdag 21 Nov.: onderwerp: „Friedrich Nietzsche: Also sprach Zarathustra”.

Sociaal Techn. Ver.

Woensdag 22 Nov.: spreker de heer Albarda.

Donderdag 7 Dec.: Prof. De Vooy.

D. S. Debatingclub.

Woensdag 29 Nov.: Dr. A. Schrickink Kool, „Evenredige Vertegenwoordiging”.

Agenda.

DEN HAAG.

Vrijdag 10 Nov. Gr. Schouwv.: Ned. Tooneel: „De Volks-tribuun”; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Het Duitsche Tooneel: „Fritzchen”, „Meyers”; 8 uur.

Zaterdag 11 Nov. Gr. Schouwv.: Fr. Opera: „La vie de Bohème”; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Mengelberg-concert; 8 uur.

Zondag 12 Nov. Geb. v. K. en W.: Ned. Tooneelveren.: „Klein Duimpje”; 2 uur.

Geb. v. K. en W.: Louis Bouwmeester: „De Koopman van Venetië”; 8 uur.

